

УДК 378:005.334

МЕТОДИКА КЛАСИФІКАЦІЇ РИЗИКІВ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Ст. в. Волівач А.П.

Науковий керівник д.т.н., проф. Хімічева Г.І.

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета – вибрати та обґрунтувати методи, які доцільно застосовувати для класифікації ризиків навчального процесу. **Завдання** – проаналізувати навчальний процес та вибрати методи для класифікації його ризиків.

Об'єкт та предмет дослідження. **Об'єктом** дослідження є методи класифікації ризиків. **Предметом** дослідження є навчальний процес, ризики, принципи та підходи до побудови класифікації.

Результати дослідження. Реформи, що проводяться в Україні стосовно галузі вищої освіти пов'язані зі створенням спільного освітнього і наукового Європейського простору, спрямовані на розроблення єдиних вимог, щодо якості освіти та випуску кваліфікованих фахівців, які мають попит серед сучасних роботодавців. Слід зазначити, що одним з головних процесів освітньої діяльності є навчальний процес. Проте, проведений авторами аналіз доводить, що йому притаманні ризики, які суттєво впливають на діяльність закладів вищої освіти, в цілому. Одним з шляхів їх зменшення є моніторинг, який доцільно проводити з урахуванням чинників, що впливають, тобто мати класифікацію ризиків навчального процесу. На даний час в освітній діяльності недостатньо розкриті питання класифікації ризиків, тому дослідження методів побудови класифікації ризиків є актуальними та своєчасними. Це пов'язано з тим, що класифікація ризиків дає можливість систематизувати їх за певними ознаками, чим спрощує процес аналізу ризиків та розробки дій, щодо мінімізації їх впливу.

В результаті проведених досліджень було виявлено, що більшість класифікацій відносяться до економічних ризиків, тому їх не можливо застосовувати до навчального процесу ЗВО. Для класифікації ризиків важливо не лише їх сформувати, а й побудувати базову схему, яка була б на нашу думку універсальною й враховувала основні аспекти навчального процесу. Для цього найбільш придатним є метод ієрархій [1]. Суть застосування даного методу до класифікації ризиків навчального процесу (враховуючи, що він є ієрархічним) полягає в наступному: верхній рівень це діяльність пов'язана з проектуванням навчання, включаючи матеріально-технічну базу, кадрове забезпечення, наукову діяльність, та ін.; другий рівень це внутрішні й зовнішні фактори, що впливають на навчальний процес; третій – безпосередньо види ризиків. Спочатку для побудови класифікації, навчальний процес (який є багаторівневим) ділиться на підпроцеси, для кожного з яких визначаються ризики. При цьому кожен елемент підпроцесу може належати до декількох різних ієрархій та управляти іншими елементами (складовими навчального процесу) на деякому рівні однієї ієрархії або виступати в ролі елемента, що розкриває функції вищого чи нижчого рівня.

Перевагою застосування даного методу для побудови класифікації ризиків є те, що даний підхід дозволяє виявити чинники, які мають найбільший вплив на підпроцеси та знижують їх загальну якість. Така класифікація дозволяє отримати більш прозору інформацію про ризики навчального процесу, чинники, що їх обумовлюють, визначити його слабкі сторони та розробити організаційно-технічні заходи по їх попередженню або зменшенню.

Висновки. Отже, в результаті проведених досліджень було доведено доцільність застосування методу ієрархій для побудови класифікації ризиків навчального процесу. Використання даної класифікації дозволяє своєчасно виявляти чинники, що обумовлюють ризики навчального процесу та розробити організаційно-технічні заходи по їх зменшенню.

Ключові слова. Навчальний процес, методи класифікації ризиків навчального процесу, класифікація ризиків.

Література. 1. Саати Т. Принятие решений. Метод анализа иерархий / Т. Саати // М.: Радио и связь. 1993. – 320 с.